

A TANÁCS VÉLEMÉNYE

(2005. február 17.)

Németország aktualizált stabilitási programjáról (2004–2008)

(2005/C 136/05)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 5. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság ajánlására,

a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

ELFOGADTA EZT A VÉLEMÉNYT:

- (1) 2005. február 17-én a Tanács megvizsgálta Németország aktualizált stabilitási programját, mely a 2004–2008 közötti időszakra vonatkozik. Az aktualizált változat összességében megfelel a stabilitási és konvergenciaprogramok tartalmára és formájára vonatkozó magatartási kódexben előírt adatszolgáltatási követelményeknek. A program legtöbbször kerekített számokat használ, és összeegyeztethetetlen adatokat vegyít egymással. A részletekben azonban javulás figyelhető meg, amire példa az ESA '95 statisztikai keretként való következetes alkalmazása a makrogazdasági forgatókönyvről és a költségvetési előrejelzésekről szóló részekben. Ennek megfelelően felkéri Németországot, hogy feleljen meg az adatszolgáltatási követelményeknek.
- (2) A program alapjául szolgáló makrogazdasági forgatókönyv szerint a reál-GDP növekedés 2005-ben 1,7 % lesz, gyakorlatilag nem változik a 2004-ben várható 1,8 %-hoz viszonyítva. A lényeges naptári hatások figyelembevételével igazított számok azonban a növekedés $\frac{3}{4}$ százalékpontos gyorsulását mutatják 2005-ben. A programidőszak utolsó három évében a növekedés várhatóan általában évi 2 % marad. A jelenlegi kilátások alapján ez a forgatókönyv valószínűnek tekinthető, bár a 2005. évi növekedési előrejelzés meglehetősen kedvezőnek tűnik. A program inflációs előrejelzései szükségszerűen a magasabb tartományban maradnak.
- (3) A Tanács 2003. január 21-én határozott arról, hogy Németországban túlzott hiány áll fenn és ajánlást fogalmazott meg ennek legkésőbb 2004-ig történő kiigazítására. Azonban a Bizottság 2004. december 14-én elfogadott, „a Bíróság ítéletét követően a túlzott hiány esetén követendő eljárás szerinti kötelezettségeikkel kapcsolatban Németország és Franciaország helyzetéről szóló”, a Tanácsnak és a Európai Parlamentnek címzett közleményében ⁽²⁾ részletezett okok miatt a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy 2005 tekintendő megfelelő határidőnek a túlzott hiány kiigazítására, mert a 2003. novemberi tanácsi következtetések a Bíróság általi megsemmisítésükig fennálló joghatást eredményeztek. E közleménnyel összhangban a program költségvetési stratégiájának elsődleges célja, hogy a hiány 2005-re a GDP 3 %-a alá csökkenjen. A program további célja az államháztartási hiány további csökkentése a következő években. A hiány a terv szerint 2005-től a GDP évi $\frac{1}{2}$ százalékpontjával tartósan csökken, és 2008-ban kerekítve eléri a GDP $1\frac{1}{2}$ %-át. A Bizottság által a program-előrejelzések és a közösen megállapított módszertan alapján végzett számítások szerint a ciklikus hatásoktól megtisztított hiány 2005-től valamivel kevesebb mint $\frac{1}{2}$ százalékponttal csökken, és 2008-ban eléri a GDP mintegy 1 %-át. A középtávú költségvetési stratégia célja a korábbi aktualizásokhoz hasonlóan a strukturális reformok, a költségvetési konszolidáció és a ciklikus stabilizáció közötti egyensúly megteremtése.

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2.

⁽²⁾ COM(2004) 813. dokumentum, 2004. december 14.

- (4) A jelenlegi információk alapján a német hatóságok által 2004 novemberében bejelentett intézkedések elégségesnek tűnnek ahhoz, hogy a hiány 2005-ben a Bizottság szolgálatainak 2004 októberi őszi előrejelzésében tervezett 3,4 %-hoz képest a GDP 2,9 %-ára csökkenjen. A költségvetési helyzet továbbra is sérülékeny. A túlzott hiány kiigazításához a tervezett intézkedések teljes körű végrehajtására van szükség, olyan kedvezőtlen fejlemények esetén pedig, amelyek veszélyeztethetik azt a célt, hogy a hiány 2005-ben a GDP 3 %-a alá csökkenjen, további intézkedéseket kell végrehajtani. 2005. után a költségvetési eredmény a programban tervezetthez képest romolhat, bár az államháztartási hiány valószínűleg a GDP 3 %-a alatt marad. A ciklikus hatásoktól megtisztított egyenleg a programidőszak vége felé kevesebb mint 0,5 százalékponttal javul, és az aktualizálásban tervezett kiigazítás annak ellenére igen kicsi, hogy a figyelemre méltó strukturális reformok végrehajtása valószínűleg csökkenti a középtávú kiadásokat. Ezen túlmenően a költségvetési kiigazítás alakulása az időszak vége felé meglehetősen optimistának tűnik. Továbbá a 2005. évi hiánynak a GDP 3 %-a alá történő csökkentésére 2004. novemberében bejelentett egyszeri intézkedések a programidőszak vége felé és azon túlmenően némileg gyengítik a költségvetési helyzetet.
- (5) E kockázatértékelés alapján úgy tűnik, hogy az aktualizálásban szereplő költségvetési irányvonal nem nyújt elég széles biztonsági sávot ahhoz, hogy a szokásos makrogazdasági ingadozások mellett ne lépjék túl a GDP 3 %-ában meghatározott hiány-határértéket 2008 előtt, és ahhoz sem elégséges, hogy biztosítsa a stabilitási és növekedési paktum középtávú célkitűzését, vagyis az egyensúlyközeli költségvetési helyzet programidőszakon belüli elérését.
- (6) Az adóssághányad a becslés szerint 2004-ben elérte a GDP 65½ %-át, ami meghaladja a Szerződésben előírt 60 %-os GDP referenciaértéket. A program előrejelzése szerint az adóssághányad 2005-ben és 2006-ban 66 %-ra nő, majd 2007-től csökken, és 2008-ban eléri a GDP 65 %-át. Az adóssághányad alakulása azonban valószínűleg az előre jelzettnél kevésbé lesz kedvező a költségvetési célokra vonatkozó fent említett kockázatok miatt.
- (7) Úgy tűnik, Németország veszélyes helyzetben van államháztartása hosszú távú fenntarthatóságát tekintve. Németország viszonylag kedvező helyzetben lehetne, feltéve, hogy megtörténik a programot megalapozó strukturális reformok aktív végrehajtása, és a hosszú távú fenntarthatóságra irányuló reform erőfeszítések tovább folytatódnak. A hosszú távú fenntarthatóság azonban döntő mértékben függ a tervezett középtávú költségvetési konszolidáció elérésétől és az adósságcsökkentésétől; ebben mind a szövetségi államoknak, mind a társadalombiztosítási rendszereknek szerepet kell játszaniuk. Az „Agenda 2010” már törvénybe iktatott strukturális reformjai és különösen a nyugdíjreform valószínűleg csökkenteni fogja az öregedés költségvetési hatását, bár a jelenlegi reformok költségcsökkentő hatását bizonytalanság övezi, különösen az egészségügyben.
- (8) A 2004. évi aktualizálásban leírt gazdaságpolitikák részben megfelelnek az állami pénzügyek területén az országra jellemző általános gazdaságpolitikai iránymutatásoknak. Nevezetesen a ciklikus hatásoktól megtisztított hiány 2004-ben nem csökkent. Ezenkívül a ciklikus hatásoktól megtisztított egyenlegben a tervezett középtávú kiigazítás 2007-től nem haladja meg a GDP ½ százalékpontját, és számos tényező veszélyezteti. A programidőszak alatt nem vezet egyensúlyközeli költségvetési helyzethez. Németország jelentős strukturális reformokat hajtott végre, nevezetesen a munkaerőpiac és a nyugdíjrendszerek területén, amelyek révén az ország jobb helyzetben nézhet szembe az idősödő lakosság következményeivel. Németország számára továbbra is döntő, hogy kevésbé kihasznált foglalkoztatási tartalékainak mobilizálásával tényleges és potenciális növekedése magasabb görbét írjon le.

A fenti értékelés alapján a Tanács véleménye szerint Németországnak a következő lépések megtétele javasolt:

- i) meg kell tennie a szükséges lépéseket a túlzott hiány kiigazításának biztosítására 2005-ben;
- ii) 2005 után költségvetési kiigazításokat kell végrehajtania, és meg kell tennie a szükséges strukturális erőfeszítéseket annak érdekében, hogy a program által lefedett időszak végére egyensúlyközeli költségvetési helyzetet érjen el; és
- iii) folytatnia kell a strukturális reformokat az állami pénzügyek hosszú távú fenntarthatóságának további javítása érdekében, különösen az egészségügyi rendszert illetően.

A fontosabb makrogazdasági és költségvetési előrejelzések

		2004	2005	2006	2007	2008
Reál GDP (változás %-ban)	SP 2004. dec.	1,8	1,7	1 ¾	2	2
	COM 2004.okt.	1,9	1,5	1,7	—	—
	SP 2004. jan.	1,7	2 ¼	2 ¼	2 ¼	—
HICP infláció (%)	SP 2004. dec.	—	—	—	—	—
	COM 2004.okt.	1,7	1,3	1,1	—	—
	SP 2004. jan.	—	—	—	—	—
Államháztartási egyenleg (a GDP %-ában)	SP 2004. dec.	-3 ¾	-2,9	-2 ½	-2	-1 ½
	COM 2004.okt.	-3,9	-2,9	-2,6	—	—
	SP 2004. jan.	-3 ¼	-2 ½	-2	-1 ½	—
Elsődleges egyenleg (a GDP %-ában)	SP 2004. dec.	- ½	0	½	1 ½	2
	COM 2004.okt.	-0,8	0,2	0,5	—	—
	SP 2004. jan.	- ¼	½	1	1 ½	—
Ciklikus hatásoktól megtisztított egyenleg (a GDP %-ában)	SP 2004. dec. (1)	-3,0	-2,4	-1,9	-1,6	-1,3
	COM 2004.okt.	-3,4	-2,4	-2,1	—	—
	SP 2004. jan. (1)	-2,5	-2,1	-1,6	-1,4	—
Bruttó államadósság (a GDP %-ában)	SP 2004. dec.	65 ½	66	66	65 ½	65
	COM 2004.okt.	65,9	66,7	67,1	—	—
	SP 2004. jan.	65	65 ½	65 ½	65	—

Megjegyzés:

(1) A Bizottság számításai a programban szereplő információk alapján.

Források:

Stabilitási program (SP); a Bizottság szolgálatának 2004. őszi gazdasági előrejelzései (COM) a novemberben előterjesztett kiegészítő költségvetési csomag alapján kiigazítva, vö.: a Bíróság ítéletét követően a túlzott hiány esetén követendő eljárás szerinti kötelezettségeikkel kapcsolatban Németország és Franciaország helyzetéről szóló, a Tanácsnak és a Európai Parlamentnek címzett bizottsági közlemény, 2004. december 14., COM(2004) 813; a Bizottság szolgálatának számításai.